

අපේ සාහිත්‍ය විශය

සිංහල මුද්‍රණ ශිල්පය

මුද්‍රණ ශිල්පයේ ආරම්භය සිදුවූයේ වන ජාතිකයන් අතිනි. 450 වසරේ සිට විවිධ ක්‍රම ආශ්‍රයෙන් ඔවුන් පතපොත මුද්‍රණය කළ අතර පළමු ආධාර කරගෙන ප්‍රථම වතාවට ක්‍රි.ව. 868 දී බිහිකළ ග්‍රන්ථය මහායාන බෞද්ධ පුස්තකය වුණු සුත්‍රය වෙයි. එම ක්‍රමය වෙනුවට අකුරු ඇමිණීම සොයා ගත්තේ 1050 දීය. කරුණු මෙසේ වුවද බටහිර ලෝකයේ මුද්‍රණ ශිල්පය හඳුන්වා දුන්නේ යොහාන් ගාටන්බර්ග් නමැති ජර්මන් ජාතිකයාය. ඉන්පසු යුරෝපය පුරා මුද්‍රණ ශිල්පය පැතිර ගියේය.

තල්පතටත්, පත්තිදටත් හුරුවී සිටි මෙරට පැරණි උදවියට මුද්‍රණ ශිල්පය හඳුන්වාදීමේ ගෞරවය විදේශීය පාලකයින්ට හිමිවෙයි. පෘතුගීසීන් කඩදාසි සහ පිහාටු පැන මෙහි ගෙනාවත් ඒවා සාමාන්‍ය ජනතාව අතරට ගියේ නැත. ඒ සඳහා පාලකයෝ කිසි උත්සාහයක් නොදැරූහ. නමුත් ලී බ්ලොක්වලින් සිංහල හා දෙමළ භාෂාවන්ගෙන් රජයේ ආඥා පතත්, දැන්වීම්, නියෝග රජය මගින් පළකර ඇත. ලන්දේසි පාලකයින් මෙම කාර්යය වඩාත් පුළුල් කරමින් එවක යුද අවි ගබඩාවේ කාර්මිකයකු වූ ගේබ්රියල් ස්කාඩ් නමැත්තාට සිංහල අක්ෂර තැනීම ඖර දුන්නේය. ලන්දේසි ආණ්ඩුකාර විලාන්ගේ පූර්ණ අනුග්‍රහය ඊට ලැබිණ.

ප්‍රථමවරට සිංහලෙන් මුද්‍රිත ලේඛනයක් බිහිවූයේ 1737 අවුරුද්දේ අප්‍රේල් පස් වැනිදාය. ලන්දේසි ආයුධ ගබඩාවේ පිහිටුවා තිබූ මුද්‍රණාලයෙන් එළිදුටු පළමු සිංහල ලියවිල්ල නම්, ලන්දේසි නියෝග අඩංගු ජලකාවි නම් දැන්වීමකි. පාලක පිරිස මෙයින් ප්‍රසාදයට පත්වූයෙන් වෙනම ස්ථානයක, වෙනම ආයතනයක ආණ්ඩුවේ මුද්‍රණාලය පිහිටුවාලිය. එපමණක් නොව, එහි අවශ්‍යතා නොඅඩුව සපුරාලීමට ප්‍රකාශන සඳහා වෙන්වූ කමිටුවක්ද පත්කර තිබේ.

කොළඹ සෙමනේරියේ අධිපති ජොහානස් ෆිල්ප්ස් වෙට්සිලියස් දේවගැතිතුමාද, ප්‍රධාන භාෂා පරිවර්තක හා මහමුදලිදු ලුවිස් සේරම්, කෝට්ටේ රෙපරමාදු දේවස්ථානයේ ප්‍රධානියාද මෙම කමිටුවට අයත් වූහ. ඔවුනට පැවරුණේ මෙරට සිසුනට ක්‍රිස්තියානි පතපොත පළ කිරීමය. කමිටුව පාලනය වූයේ කෙළින්ම ආණ්ඩුකාරයා අතිනි.

ඉහත සී ලන්දේසි නියෝග පත්‍රිකාවෙන් පසු රජයේ මුද්‍රණාලයෙන් බිහිවූයේ සිංහල ලියවිල්ලේ දෙමළ පරිවර්තනයයි. ඒ 1740 මැයි 31 දාය. තමා කෙතරම් වෙනසක් ප්‍රථම සිංහල පොත බිහිවන දැකීමට ගේබ්රියල් ස්කාඩ්ට වාසනාව නොතිබිණ. ඔහු වෙනුවට එවක වැඩ භාර වී සිටියේ හාන්ස් බ්‍රැට්ස් නම් ලෝමන්වරයාය. අද මෙන් නොව, මුල් කාලයේ වැඩ වශයෙන් මුද්‍රණයෙන් එළිදුටුවේ රාජ්‍ය ලියවිලි හැරුණු විට ආගමික (ක්‍රිස්තියානි) පත් පොත්ය. ඉංග්‍රීසි පාලනය ආරම්භවීම සමග බොහෝ දේ සමග ආණ්ඩුවේ මුද්‍රණාලයද ලන්දේසින්ගෙන් බ්‍රිතාන්‍ය පාලකයන්ට අයත් විය.

මුද්‍රණ ශිල්පය ඔවුන් අතින් ක්‍රමවත් වූ අතර බ්‍රිතාන්‍ය පාලන සමයේ භාපුරාවෙන් මුද්‍රණයෙන් බිහිකළේ ලංකාණ්ඩුවේ ගැසට් පත්‍රයයයි. ඒ 1832 මාර්තු මස 15 දාය. එයින් ලැබූ පත්තරය නිසාම 1832 ජනවාරි හත්වැනිදා ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රථම ප්‍රවෘත්ති පත්‍රය "ද කලමිටු ජර්නල්" නමින් පළ කැරුණේ රජයේ බල ප්‍රකාර අනුවය. මේ අතර මහතාරි අවුටු කන්තෝරු මෙරට පැතිර ගියේය. ස්වාධීන ප්‍රකාශනයක් වශයෙන් මෙහි පළවූ ප්‍රථම සිංහල සඟරාව 1832 දී මාසික තැග්ග නමින් පළවිය. නමුත් ලියාපදිංචි පළමු පුවත්පත "ලක්මණි පහණ" නම් වෙයි. එහි අග මෙසේ දක්වා තිබේ. "අයිතිකාරයන් වෙනුවෙන් කොළඹ ඇතුළත් බදින වත්තේ පදිංචි ජයසූරිය ආරච්චිගේ හෙන්නික් පෙරේරා විසින් වොල්වොන්දෝල් විදියේ, නො. 77 ඉලක්කම දරණ ලක්මණි පහණ ස්ථානයේදී අවුටු ගසන ලදී." නමුත් "ලංකාලෝකය" නම් පත්‍රයක් 1860 දී ගාල්ලෙන් බිහි වී ඇත.

මුල් යුගයේ එළි දුටු සිංහල ප්‍රකාශන ගැන විලංගට විමසා බලමු.

දුමයන්ති ගුණරත්න